

העולם הזה

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורכי-משנה:
דוב איתן, אורי סלע

עורך כיתוב:
איתן נבירול

הכתב הראשי:
אליהו כרמל

חברי המערכת:
ישראל ביבר, ניצה נביר, לילי גלילי, הודי הורוביץ, רותי ורר, רוני זוהר, אברהם חרמון, אופקר טאוכר, משה לשם, אביבה סטן, עמוס קינן, שלמה קרן, סילבי קשת.

הציר הראשי:
שמואל ברתור

מנהל מבצעים:
ישראל אורי

רח' גליקסון 8 תל-אביב. טען המברקים:
"עולמפרסט" ת. ד. 136, טלפון 26785

המוציא לאור: העולם הזה בע"מ

דפוס: ישראל בע"מ, ת"א טל. 23204

עורך דפוס:
אריה אריא

מנהל מעבדה:
ישראל אורי

העתון הנקרא ביותר במדינה

214 י"ב

העולם הוא קטן. למילה המודפסת יש כנפיים, והיא טסה גם בלי מנוע של מים.

מדי שבוע מגיעה אלי מעטפה של קטעי-עיתונים, וממנה אני למד באיזה מקומות בעולם העתיקו את דברי העולם הזה. לפעמים זה עתון יהודי-דתי בניו-יורק הרוצה להוכיח שישנה כפייה אנטי-דתית בישראל, או עתון מצרי הרוצה להוכיח כי גם הציונים מעריכים את עבד אל-נאצר. לפעמים קורה ואויבי העולם הזה מגלים תגלית: עתון סובייטי חשוב הסתמך על קטע מהעולם הזה כדי לפסול את מדיניותה של ממשלת ישראל. העולם עלול להיות אדיש לעיסקת-הגשק המצרית ולסיכויי קיומה של ישראל. אולם הוא חוסף בשתי ידיו כל קוריו שאירע ברחובות, כל מקרה מבדה שקרה בנתניה. ולמי שאינו מאמין, הנהו הסיפור הבא.

***

לפני שנה וחצי, בחודש מאי 1954, נהנו קוראי העולם הזה (865) מן הקטע הבא שהופיע במדור הווי:

בצע אדם נכראה

צפת, הופיע אברהם אשכנזי אצל שכנו הרופא, טיבל סיפול לשתי נלעוטי השבורות, הסביר: כאשר נתבקש לפרש את נסיבות התאונה: "אשתי חיבקה אותי".

שבועיים אחרי הופעת גליון זה יצא לאור הגליון הראשון של פרונטפייג, ההמדרה האנגלית של העולם הזה. עורכיו לא יכלו להתאפק. כבר בגליון הראשון פרסמו במדור הווי שלהם את הידיעה הזאת. תחת הכותרת האנגלית "צעץ אדם" מאז התל הכדור מתגלגל. כל כמה זמן הגיע לידי קטע גזור מעתון זה או אחר בעולם, ובו תיאור המאורע המשעשע בצפת. כשניים וחצי מליון איש מסביב לכדור הארץ קראוהו בשבועון טיים האמריקאי. הוא הופיע בשבועון סמפון. הוא הועתק בעשרות עתונים יומיים באמריקה בלבד. פרשן מפורסם כלל אותו במדורו. המתפרסם בלמעלה מ-120 עתונים מחוץ אל חוץ.

לבסוף היתה הידיעה בשלה לפירסום בספרים. החודש הופיע באמריקה ספר של קוריוזים, הנושא את השם: נשים וילדים בראש. אחד הקוריוזים המבדחים ביותר בספר: סיפורו של האיש מצפת.

וכאן קרה האסון. הספר הגיע למערכת, נמסר בהתאם לתוכנו לידי עורך המדור הווי. חבר יקר זה הוא חדש במדורו. מבטו ננעץ בסיפור הנהדר מצפת. הוא לא התעצל. העתיק מייד. וכך יכול היית לקרוא במדור הווי של השבוע האחרון את הידיעה הבאה:

מגע אינטימי

צפת, הופיע אחד התושבים אצל רופא קופת-חולים, כשבמיו הסבו מקורי לשתי צלעותיו השבורות: "אשתי חיבקה אותי חזק מדי".

אכן, היונה העתונאית, שטסה תוך שנה וחצי מסביב לכדור הארץ, חזרה לקן הראשון שלה.

***

זהו סופו של הסיפור. אני חושב שתסכים עמי שגם הוא עצמו מתאים יפה למדור הווי. כן, כמעט שכחתי. עלי לספר לך עוד פרט קטן, אולם אין הוא חסר לגמרי חשיבות.

יום אחרי שהופיעה אותה הידיעה לראשונה מעל עמודי העולם הזה, קיבלתי מכתב בחול מאת כתבנו בצפת. לשונו: "דחוק! לידיעת עורך הכיתוב הזה, הידיעה שליחתי שלשום בדבר החולה שבגור-הצלעות אינה נכונה! הבוקר סיפר לי הרופא שזו רק היתה הלצה מצדו. עכב את ה' פרסום בכל מחיר!"

אורי אבנרי

מכתבים

רוח ההתנערות
השבוע תרמה מצוינים לקרן המגן שני החיליים. ארכה תוחמים, מרומות, מקלעים, רובים, תח' מושט וארבעים ותשע חיילים. בשם קרן המגן נודה למצרים בעד התרומה ובעד רוח ההתנערות שנילו.

שומר, מה מליצה?
במאמרו "אל הנשק" (העולם הזה 941, 942) מתאר העורך, בין השאר, את מוראותיה וחוויית תיה של כל מלחמה... ומה המוראים הנכבדים בעמיה.

כל התמהמות מצידנו כפתחת מבצעים מוני עים לפיהור גני-ירצחים הבאי, כסופו של דבר.

לא מלחמה מונעת מצד אויבנו, אלא מלחמת כלליה והשמדה עלינו, שמוראותיה נרולים יהיו אלף מונים ומיאורו של עורך העולם הזה.

יצחק י. הללי, ירושלים
מלחמת תשט"ז, אם תהיה כזאת, תביא את אותו התוצאות של מלחמת תש"ח: דם צעיר יישפך ואזרחים שלוחים ייפגעו על א עול בכפ-ארוים — בעלי אצבעים — יהיו סמליות אי שם בעורף, יענו למטרות לימוד חזק-לארץ, ורבים אחרים ינצלו והרמנות זו להתעשרות, ובסופו של דבר — כשיגיע הנצחון — תבוא פקודה ארוקאית לסנת מקאהרי.

מרדכי קרונפלד, תל-אביב
הרי שלוש שאלות בהחלט כיום נושא מרכזי לזיכוח וחיבות בתשובה ברורה מפי כל אדם

וכל עתון. אני מקווה כי תתנו גם אתם תשובות ברורות על השאלות:

- האם אתם בעד או נגד מלחמה מונעת?
- האם אתם בעד או נגד ברית צבאית עם ארצות-הברית?
- האם אתם בעד נישוא של רצון בשלום עם ארצות ערב מצד ממשלת ישראל או בעד מדויניות של כוח?

פריד פרת, חיפה
העולם הזה, כעתון, איננו מסיף לדעות, אלא מנחה עובדות. את הסקת המסקנות עצימן הוא מניח לקוראיו.

...אפשר להביא לירי כך בסכויים המכצע תיר שאר הרצועה ריקה, בלל שתי סיבות: • לעולם אין אדם, ועל-אהתיכמה-יכמה המון, נשאר על מקומו כאשר יורים עליו וכאשר בתיו עולים באש • אולי לתושבים כל סיבה להישאר דווקא שם, לא בלל כסטימנטים ולא בלל תנאים נוחים. הם יודעים כי את האוהל ואת היקבית מהאויים יקבלו גם בסביבות איסמעיליה, כמו ברצועה.

עמוס אהרונ, תל-אביב
ישנם בארץ 200 אלף ערבים אשר יושבים בה קרוב לשמונה שנים תחת מרות מדינת ישראל, אם לדעת מתנגדיהם, לא הספיקו אותם ערבים להשתכנע בצרבת קיום המדינה, אך אפשר יהיה לקוות כי אפילו במשך שמונה דורות ישתכנעו עשרות מליונים ערבים, הנהוגים למרות שלטום שלא הראו שום סימן שהם מזכנים להשלים עם קיום המדינה? מלחמה לעולם לא תפתור את הבעיה. לא קל להשמיד אותה בת עשרות מליונים.

עטללה מנסור, ג'יש
...היות ויש לנו כעת ערבים אשר של אסורים מצריים, אני מציע למכור אותם כשווקי העבדים בסעודיה, כי זה יכניס מטבע קשה למדינה, מאחר וכל העסקות כשוק העבדים נעשות בזהב. כמו כן יסבסך הדבר בין מצרים לסעודיה, כי עבד אל-נאצר יזעק חסם והסעודים יענו לו כי מה ששילי מו שילמו ולא ירצו לשחררו.

אחד בעיר
...מי הוא הספק היועץ כי בן-גוריון נולד ב פינסק (העולם הזה 940). ליידעתכם: עיר מולד תו הפולנית של בן-גוריון היא פינסק, ולא פינסק. רון רוטמן, נתניה

היה היה איש שבשבעונסק בקהילת-קודש פינסק. ועלו להטמינסק: כי אדונסק בן-גוריונסק הוא מפלונסק.

מחיר המצפון
...מצפוני אינו מרשה לי להשתתף בשום מניבות לנשק, אך בהתחשב בחומרת השעה, אני מקבש להעביר את תרומתי בסך 15 ל"י — שכר עבד דתי ליומיים — לארנו הצלב האדום הבינלאומי. שלום זמיר, תל-אביב

השבת אבירה
בסוכות אשתך נסענו בהפקוד כענייני ה' שקייה לעיר-נרי. אתנו היה חבר בעל מצלמה. פנשי נו שם כבת הנראית בתצלום המצורה שהפצירה בנו לצלמה. הנערה הבטיחה לבוא למשרדנו לק כל את התמונות. מה שהיה ידוע לנו אודותיה אן, הוא שהיתה חברת עיונים ובאה לטיול בעיר נרי.

לאחר שהיו התמונות מוטלות שנה במשרדנו ללא נוהל, ניסינו למצוא את בעלת כשני העינים (נב ונרי), ונתה החזרו אלינו בצירוף הערה שהמוען אינו מוכר או ידוע. התמונה הינה אחת מתוך שש שמא תוכלו אתם לעזור?

מדור המים, מפעל הגנב, באר-שבע
המוצא הישר (של האורניול) מתבקש להו' ידע על כך למערכת.

גנדהעיר מסביר לנשיא ולרעייתו את תוכנית ה' פארק הלאומי, כשירו טמונה עמוק עמוק בכיסו. **אשר בילבסקי, רמת-גן**

באחת ידו עושה במלאכה והשנייה מחזקת הארנק.

הקוסם מארץ חוש
בכתבה, "קסמי מקסימו" (העולם הזה 946) מופיע כמה פעמים הביטוי, "בבקבוקי-תרמוס". הרני להסב את תשומת לבכם, כי המלה, "תר' מוס" הינה סימן מסחרי של חברת תרמוס (1925) בע"מ באנגליה והיא נרשמה גם כפנסק סימן המסחר במדינת ישראל. השימוש בביטוי הנ"ל (היינו, בבקבוקי תרמוס) בצורה שנעשתה בכתבה האמורה, אינו נכון. מאחר שהכתבה לא התייחסה לבקבוקים מתוצרת הפירמה האנגלית הנ"ל, אלא לבקבוקי האקוסם בדרך כלל.

הביטוי המתאים בשפה העברית הוא: "בקבוקי קיואקואוס", או "בקבוקי שמררוס". מ. זליגמן ושות' משרד עורכי-דין תל-אביב

הכתבה על אודות תנאים מקסימו מהדהדת כרעם. אינו מכין כיצד ונקואוס" נוצאנו ודריסת רגל לאיש בושחת זה. היתכן שתחוק-השבות של מדינת ישראל יעמוד לימינו וישמש לו נשר ל' המשכת תכנון ופשיטה? אם תכרו עליו כפר ששע בלאומי במשרד נדולים — מקומו לשכת לפ' חוקי-שבות מתאים.

ז. ספירטואליסט, חולון
ז. קטן, צה"ל

עלי לצייין, בהתאם לעובדות, שאני עצמי וגם מפעלי המייצר, בבקבוקי ונקואוס" נוצאנו תמיד אוזן לשכת במשרד המהכר והתעשייה, בכל פעם שפנינו אליו בענין עידוד ועודה למפעל. לדיסלב כריד, בעל ביח"ר "מטלאנד" בע"מ, המלה

עלילות רומק
בקטע המתאר את פרשת הברחחה של נאולה כהן, במאמר על עלילות רומק (העולם הזה 936) צוינו כי הבננים הוכנסו לחרי-החצה של ביה"חולים על-ידי ערביה מהכפר אבינוש, חברת לח"י. האמת היא שאותה "ערביה" היתה בחורה תימניה בשם רבקה עומי, הגרה כיום כרחוב הארזי 26, תל-אביב.

רבקה עומי לא היתה חברה בלח"י והיא התייסה לפעולה זאת מתוך התנערות הרפיעמית. היא הוכיחה אומץ-לב, קוריוז והתמצאות למופת והלקה בהצלחה. הפעולה היה נכבד.

כיס-אוויר
אנו, המיטיבים להכיר מטוסים (ומכירים כמו כן את שלמה הנין) מעירים לכם כי המטוס שילדנו מצולם שלמה (העולם הזה 941) אינו ספיטפייר, אלא מטוס-קרב מטוסים מוסטאנג.

טעות היו כנפיים. ...החפץ הנורה מתוך מרנמה שלומ"מ ומכל מרנמה אחרת נקרא, "פצצה" ולא "פגז". כפי שכתבתם במחירון הנשק (העולם הזה 941), מרדכי ב. חיפה

שתי גדות לאוקינוס
אני מאשר בה את רצוני לקבל, את השבועון העולם הזה משודר אלי בדואר הנילי. והרני יוצא מאת כדורו בברכת בנין הארץ משני עבי רי הירדן, שלכם בירודות, הרב שמואל ווייסבער, ברוקלין, ניו-יורק

...אנכי, במרבית בתי הישראליים כאן אני פוגש את העולם הזה — לצד הארץ. אשר שקד, ניו-יורק

לשם שינוי
בסקרה נפל לירי האכסמפלאר היחיד של

אלמונית, מדום

במעגל
במדור אנשים (העולם הזה 941) נאמר: "במד המד נראה הישוע על חוף הריכירה מבליה בצוותא... עלי חאן, ריטה הייורת ובנותיה (מלכד הכלב)" — כאן קבור הלב! בתמונה שרשפס-תם מופיע בעלה של ריטה הייורת דיק היימס, ולא עלי חאן, אכן, כד איז מכחישים שמועות ו משה רושצ'יק, תל-אביב

העולם הזה שמח שקוראים לה רבים מתי מצאים בחייה האינטימיים של ריטה הייורת מיטיס שו, מיטיס וולס, בגום עלי חאן וסני יורה היימס, מודה שהתבלבל נוכח מחזור מסחר זה.

זהירות, כייסים!
הקצף שלכם על דוד בן-גוריון על החזיקו את ידו בכים בזמן דברו עם הנשיא (העולם הזה 932 והילחה) הוא מיותר: כי הוד ככים ככר הככה אצלנו לבנין מסורת. הנינו שולח אליכם תמונה שהתפרסמה בידיעות רמת-גן, המראה את

העולם הזה הנשק לקבוצת נכים עינתי וקראתי בו עד תום, ואני מוכרת להיוד לכם שבדאי, ואפילו חשוב לפעמים, להשקיף על דברים ולי' הבחין בתופעות ובעובדות חיים מנוקרות מבט שונות מאלה שהורגנו להן. אם תשלוזו לנו את העתון, ולו רק פעמים מספר, למען נוכל לעמוד מקרוב על אופיו וטיבו (לאחר נל הביקורת ש' שפשה אותו לאחרינה) אוהה לכם בשם כל החברה פה.

רן כיתאור, גרעין "חחה" קבוצת נכים

אהבה ספרית
ורשה נא לי לענות ליהודית נאמן, האינפורי פום הספריה, שליחת הארץ (העולם הזה 941) העם הספרדי לא נמנע מלהקרן ולנדרף כל יהודי ובכל צורה. כתובש סוגייר לשעבר, זוכר אני איך ביליתי את מי'ם ימי נעורי בסמיטסאות הנא לתות והאפלות של מלנה במקום כתיבת-הספר, ביתר נערי כסדר האליאוויוויים, וכל זאת מרוב אהבה ליהודים כספרד.

ראובן שדה, גבעתי-נלי